

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09499/2018-ERU

V Ostravě dne 10. prosince 2018

Č. j. 09499-7/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-09499/2018-ERU zahájeném dne 15. října 2018 s obviněným ze správního deliktu, podnikající fyzickou osobou [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], zastoupeným [REDAKCE], advokátem se sídlem [REDAKCE], evidenční číslo [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný ze správního deliktu, podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 9. června 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Pohled na pozemku parcelní číslo 736/33 zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 44 000 Kč (slovy: čtyřicet čtyři tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 39918.**

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení**

jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 39918.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 15. října 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 09499-3/2018-ERU ze dne 3. října 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 06626/2018-ERU zahájené dne 3. července 2018 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 06626/2018-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 21. srpna 2018 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06626-9/2018-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 9. června 2017 v obci Pohled na pozemku parcelní číslo 736/33 zemní práce v blízkosti středotlakového plynovodu IPE DN 90 (dále také „plynárenského zařízení“ či „středotlaký plynovod“), v důsledku kterých došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Dne 27. září 2018 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 06626/2018-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 3. října 2018 vydal Úřad příkaz č. j. 09499-3/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen 15. října 2018 (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 44 000 Kč.

Dne 22. října 2018 byl Úřadu doručen blanketní odpor účastníka řízení, v němž uvedl, že jej náležitě odůvodní ve lhůtě 14 dnů. Účastník řízení zmocnil k právnímu zastupování [REDAKCE], advokáta, ev. č. [REDAKCE], což dokládá plná moc přiložená k odporu.

Dne 25. října 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 09499-5/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Dne 5. listopadu 2018 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení, založené pod č. j. 09499-6/2018-ERU. Účastník řízení v něm předně uvádí, že ze správním orgánem zjištěného skutkového stavu nikterak nevyplývá, že by se daného přestupku (správního deliktu) měl dopustit. Zejména je dle účastníka řízení vhodné uvést, že z odůvodnění příkazu Úřadu je zjevné, že tento postupuje dle ustálené rozhodovací praxe správního orgánu, která však již není přílehavá v posuzovaném případě. Aby účastník řízení předešel tomu, že správní orgán bude nadále rozhodovat na základě nesprávného právního posouzení věci, jak to již Úřad učinil v příkazu, pokusil se účastník řízení shrnout, v čem dle jeho názoru spočívá pochybení Úřadu.

Úřad v příkazu uvádí, že správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 energetického zákona, se dopustí právnická nebo fyzická podnikající osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. Dále Úřad uvedl, že v rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Dle Úřadu je v projednávaném případě znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. Dle účastníka řízení je takovýto výklad v rozporu s účinnou právní úpravou a je zřejmé, že Úřad tak postupuje dle právní úpravy předchozí, přičemž žádným způsobem nereflektuje legislativní proces energetického zákona.

Dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona ve znění účinném do 31. prosince 2015, „...*při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení.*“ Z citovaného ustanovení tak jasně podle názoru účastníka řízení vyplýval dřívější závěr Úřadu, že znakem skutkové podstaty je poškození plynárenského zařízení. Novelou energetického zákona 131/2015 Sb., však bylo mimo jiné i dané ustanovení zákona novelizováno. S účinností od 1. ledna 2016 tak ust. § 68 odst. 3 energetického zákona říká, že „*veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení*“. Z citované změny předmětného ustanovení zákona je zřejmé, že považoval-li zákonodárce za podstatné změnit citaci tohoto ustanovení, činil tak ze dvou důvodů. Za prvé tímto dal Úřadu možnost trestat i takové jednání, které nevedlo k poškození energetického zařízení, ale dané činnosti nebyly prováděny tak, aby k němu nedošlo. Zároveň tím ale dává možnost vyvinut se osobě, která ačkoliv prováděla veškerou činnost tak, aby k poškození energetického zařízení nedošlo, energetické zařízení poškodila. Přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se tak mimo jiné dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že svou činnost neprovádí tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení. Správním orgánem tak musí být postaveno najisto, že trestaná osoba prováděla činnost v rozporu s tímto ustanovením. Podle účastníka řízení však správní orgán takové pochybení účastníka řízení nezjistil a z doposud shromážděného spisové materiálu je naopak zřejmé, že účastník řízení naprosto v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona postupoval tak, aby k poškození energetického zařízení nedošlo. Účastník řízení byl seznámen s polohou plynárenského zařízení, rozsahem ochranného pásma a podmínkami pro provádění

stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení osobně na staveništi při předání generálním dodavatelem. Podle informací generálního dodavatele, který provedl vytyčení, se v daném místě již energetické zařízení nacházet nemělo. Účastník řízení přitom disponoval veškerými povoleními k provádění dané stavby.

Účastník řízení na závěr uvedl, že s ohledem na výše uvedené je zřejmé, že prováděl práce v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a v souladu s dalšími právními předpisy, a s ohledem na tuto skutečnost tak nenaplnil obligatorní znaky skutkové podstaty přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) ani jiného přestupku. Vzhledem k tomu, že tak skutek, o kterém se řízení vede, není přestupkem, navrhoval účastník řízení, aby správní orgán řízení dle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavil.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce související s výkopem pro přeložku sítě CETIN v obci Pohled na pozemku parcelní číslo 736/33 (dále jen „zemní práce“) prováděl účastník řízení na základě Rámcové smlouvy o dílo uzavřené s objednatelem FiberTech s.r.o., IČO: 288 12 166 (dále jen „objednatel“) a Objednávky č. [REDAKCE], ze dne 3. května 2017. Předmětem objednávky bylo „provedení zemních prací pro uložení HDPE chráničky a následné úpravy povrchu na akci: Silnice I/34 Rouštany – Pohled, Rouštany“. Účastník řízení se jako zhotovitel zavázal provést předmět objednávky pro objednatele.

Podle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP PM: [REDAKCE], ze dne 9. června 2017, a Odpovědi na Žádost o podklady a informace – poškození plynárenského zařízení, ze dne 2. května 2018, kterou zaslal provozovatel plynárenského zařízení, společnost GasNet, s.r.o., IČO: 272 95 567, nebylo provozovatelem plynárenského zařízení vydáno stanovisko k provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení a vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu provozovatelem plynárenského zařízení nebylo provedeno.

Dne 9. června 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Pohled na pozemku parcelní číslo 736/33 při strojním provádění zemních prací k poškození plynárenského zařízení.

Objednatel v Poskytnutí podkladů a informací ze dne 11. září 2017 mimo jiné uvedl, že pracovní úkon, při kterém došlo k poškození středotlakého plynovodu, prováděl [REDAKCE]. Zemní práce byly prováděny na základě celoroční objednávky mezi objednatelem a společností TEMO-TELEKOMUNIKACE a.s., IČO: 257 40 253. Při špatném seznámení s polohou středotlakého plynovodu stavbyvedoucím došlo na místě, kde se středotlaký plynovod již neměl nacházet, k jeho překopnutí minirýpadlem SUNWARD SWE17.

Účastník řízení kontrolnímu orgánu ve vyjádřeních ze dne 17. prosince 2017 a dne 12. března 2018 sdělil, že pracovní pokyny obsluze pracovního stroje zadával [REDAKCE], který dostával pokyny od stavbyvedoucího firmy Geosan pana [REDAKCE]. Pan [REDAKCE] byl zaměstnán na dohodu o provedení práce.

Účastník řízení se následně vyjádřil k poškození plynárenského zařízení v Odpovědi na žádost o poskytnutí podkladů, ze dne 13. července 2018, kde na žádost o vyjádření, v důsledku jaké činnosti došlo k poškození plynárenského zařízení, uvedl, že k poškození zařízení došlo při výkopu pro přeložku sítě CETIN. Na žádost o popis mechanismu poškození plynárenského zařízení, včetně specifikace náradí či stroje, kterým bylo poškození způsobeno, účastník řízení uvedl: „Bagrem při vytahování kamene z výkopu, kde plyn už být neměl. Špatně nám to ukázal generální dodavatel.“ Na žádost o sdělení zda, kdy a jakým způsobem byla poloha plynárenského zařízení vytyčena a zda jeho poloha odpovídala tomuto vytyčení, účastník řízení uvedl, že vytyčení sítě provedl generální dodavatel a ověřil sondami. Na žádost o sdělení zda bylo plynárenské zařízení před poškozením obnaženo ručně kopanou sondou, a zda bylo obsypáno pískem a opatřeno výstražnou fólií, účastník řízení uvedl, že bylo obnaženo sondou asi 5 m od výkopu. Na žádost o poskytnutí kopií dokladů souvisejících se zemními pracemi účastník řízení uvedl, že tyto nemá k dispozici a měl by je mít generální dodavatel. Na žádost o poskytnutí kopie dokumentu prokazujícího, že pracovníci provádějící stavební činnost byli seznámeni s polohou plynárenského zařízení, rozsahem ochranného pásma a podmínkami pro provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, účastník řízení uvedl: „Bylo předáno osobně na staveništi a ukázáno generálním dodavatelem.“

Vzniklé poškození bylo nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 286 m³ plynu do ovzduší za dobu 130 minut, k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům nedošlo, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, číslo hlášení v SAP PM: [REDAKCE], ze dne 9. června 2017 a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE], ze dne 12. června 2017.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny objednatelem.

V. Právní hodnocení

V. I Použitá právní úprava

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt podnikající fyzické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek podnikající fyzické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 ve spojení s ust. § 91d odst. 5 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, obdobně jako ust. § 21 odst. 1 ve spojení s ust. § 23 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že podnikající fyzická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Toto ustanovení se uplatní i v případě podnikající fyzické osoby. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu se použije právní úprava účinná v době spáchání správního deliktu, tj. právní úprava dle energetického zákona, neboť právní úprava obecné odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován třikrát, a to naposledy zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] vždy trestal a trestá toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 těchto zákonů. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přestupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byl správní delikt spáchán.

V. II. Obecný právní rámec

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

Jelikož bylo plynárenské zařízení fakticky poškozeno, je v projednávaném případě znakově skutkové podstaty poruchového správního deliktu právě poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. V řízení bylo prokázáno, že se účastník řízení jako zhotovitel zavázal provést předmět objednávky (provedení zemních prací pro uložení HDPE chráničky a následné úpravy povrchu) pro objednatele. Účastník řízení byl tedy při provádění zemních prací v postavení zhotovitele stavby podle definice obsažené v ust. § 3 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů, a nebyl tak pouze v postavení např. pronajímatele stroje s obsluhou. Jakožto zhotovitel byl pak povinen dodržovat požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví na staveništi, které mu bylo předáno osobně při pochůzce po staveništi, včetně povinnosti vytyčení tras technické infrastruktury (k tomu viz příloha 3, část II., bod 1 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů).

K námitce účastníka řízení, že byl seznámen s polohou plynárenského zařízení, rozsahem ochranného pásma a podmínkami pro provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení osobně na staveništi při předání generálním dodavatelem, a proto postupoval v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, správní orgán uvádí, že účastník řízení zemní práce prováděl v postavení profesionála a neměl se spoléhat na informace či ujištění ostatních subjektů o nepřítomnosti plynárenského zařízení, ale měl aktivně činit vlastní kroky pro předcházení jeho poškození. V projednávaném případě měl tedy účastník řízení před zahájením prací vyžadovat od generálního dodavatele stanovisko provozovatele plynárenského zařízení ke stavební činnosti v dotčeném území (o které však generální dodavatel ani nikdo jiný podle vyjádření provozovatele plynárenského zařízení nežádal), případně o něj sám požádat, a trvat na provedení vytyčení plynárenského zařízení v terénu provozovatelem tohoto zařízení. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného správního deliktu.

V. IV. Vypořádání dalších námitek účastníka řízení

K námitce účastníka řízení, že rozhodovací praxe správního orgánu již není přílehavá v posuzovaném případě a že správní orgán rozhoduje na základě nesprávného právního posouzení věci, správní orgán uvádí, že není důvodná. Účastník řízení argumentuje tím, že v důsledku novely energetického zákona došlo k zavedení možnosti vyvinění osoby, která, ačkoliv prováděla veškerou činnost tak, aby k poškození energetického zařízení nedošlo, energetické zařízení poškodila, jak tomu bylo podle názoru účastníka řízení v tomto projednávaném případě. K tomu správní orgán poznamenává, že možnost vyvinění byla v energetickém zákoně upravena i před uváděnou novelou č. 131/2015 Sb., konkrétně v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Od účinnosti zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, byla a je možnost vyvinění podnikající fyzické osoby upravena obecně v ust. § 21 odst. 1 ve spojení s ust. § 23 odst. 1 zákona o odpovědnosti

za přestupky. Nicméně možnost liberace účastníka řízení byla brána do úvahy již při ukládání správního trestu v příkazu, a je vypořádána i v části V. VI. tohoto rozhodnutí.

Námítka účastníka řízení, že disponoval veškerými povoleními k provádění dané stavby, je dle správního orgánu také nedůvodná. Ze spisového materiálu totiž vyplývá, že účastník řízení (ani jeho generální dodavatel) v době provádění zemních prací nedisponoval stanoviskem provozovatele plynárenského zařízení k provádění prací v zájmovém území, které vůbec nebylo vydáno.

Námítku účastníka řízení, že je zřejmé, že prováděl práce v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a v souladu s dalšími právními předpisy, a s ohledem na tuto skutečnost tak nenaplnil obligatorní znaky skutkové podstaty přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) ani jiného přestupku, správní orgán shledal jako nedůvodnou. Ve správním řízení bylo naopak prokázáno, že účastník řízení v souladu s ust. § 68 odst. 3 nepostupoval, jelikož prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení i přesto, že nebylo provozovatelem plynárenského zařízení vydáno stanovisko k provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení a vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu provozovatelem plynárenského zařízení nebylo provedeno.

V. V. Formální a materiální stránka správního deliktu

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení většího energetického významu (středotlaký plynovod). V důsledku poškození tohoto zařízení došlo k úniku středního množství (286 m³) plynu do ovzduší. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za správní delikt, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu.

V. VI. Odpovědnost za správní delikt

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona. Účastník řízení byl při provádění zemních prací v postavení zhotovitele části stavby, s čímž se pojí již uvedené povinnosti v oblasti bezpečnosti práce na staveništi. S ohledem na to, že účastník řízení prováděl zemní práce v zastavěném území bez stanoviska provozovatele plynárenského zařízení a bez vytyčení plynárenského zařízení jeho provozovatelem v terénu, správní orgán činí závěr, že účastník

řízení při své činnosti nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Jiná situace by nastala, pokud by byl účastník řízení (či jeho zaměstnanec) pouze osobou obsluhující stroj dle pokynů objednatele, který řídí práci a vykonává ji na vlastní jméno. Jednalo by se materiálně o použité osoby objednatele, nikoliv jejich zaměstnavatele (účastníka řízení), který by nebyl zhotovitelem části stavby v postavení subdodavatele, ale pouze by zapůjčil techniku či obsluhu.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za správní delikt (nyní přestupek) uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o správním deliktu (nyní přestupku). Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení správního deliktu nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena věci, kterou účastník řízení ke spáchání správního deliktu užil (minirýpadlo SUNWARD SWE17), je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o správním deliktu (nyní přestupku) ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí, nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu správního deliktu spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti správního deliktu (nyní přestupku) a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti správního deliktu (nyní přestupku) a k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku správního deliktu (nyní přestupku); ke způsobu spáchání správního deliktu (nyní přestupku) a okolnostem spáchání správního deliktu (nyní přestupku). V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastníkem řízení byl poškozen středotlaký plynovod, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu. V důsledku poškození tohoto plynárenského zařízení došlo ke střednímu úniku plynu do ovzduší. Střední únik plynu do ovzduší správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost.

Správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost nevytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu provozovatelem plynárenského zařízení.

Skutečnost, že nebylo provozovatelem plynárenského zařízení vydáno stanovisko k provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, hodnotil správní orgán rovněž jako přitěžující okolnost.

Provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení pomocí strojního mechanismu nehodnotil správní orgán v tomto případě jako přitěžující okolnost. Z důvodu chybějícího stanoviska k existenci sítí a profesionálního vytyčení nemohl účastník vědět, že strojní práce provádí právě v ochranném pásmu plynárenského zařízení. To jej nicméně nezbavuje odpovědnosti za vytýkané jednání.

Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy (byť ne účastníkem řízení) hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ochranného pásma a porušil tak příslušné ustanovení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2018, sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Platí, že správní orgán při zjišťování majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rámci správního řízení své majetkové poměry nedoložil, ač k tomu byl přípisem č. j. 09499-5/2018-ERU vyzván. Správní orgán nemohl zjistit reálné majetkové poměry účastníka řízení ani z veřejně dostupných zdrojů (obchodní rejstřík, rejstřík plátců daně z přidané hodnoty), jelikož v nich není účastník řízení evidován.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Správní orgán závěrem poznamenává, že uložená pokuta byla stanovena při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty a činí méně než 1 % zákonného rozpětí výše pokuty. Pokuta v uložené výši tak není a nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter.

Zároveň správní orgán uvádí, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
ředitel odboru sankčních řízení